

Stockholm 2015-05-14

Till:
Miljö- och
energidepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande gällande Förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö (M2014/2798/Mm)

Stiftelsen Arkus beklagar att vi inte har haft möjlighet att avsätta resurser för att noggrant sätta oss in i förslaget olika delar i djup-ledd. Vi begränsar oss till en översiktlig läsning och ett översiktligt uttalande.

Vi stödjer föreslagen indelning i insatsområden samt föreslagna etappmål och åtgärder.

I korthet vill vi lämna följande kommentarer till rapporten:

- I nuläget finns skrivningar om behovet av ökad kunskap och stärkt kompetens under punkten/åtgärden *Stärk kommunens planeringsberedskap* (sid 20) samt i det avslutande avsnittet *Grön teknik, miljöinnovationer och livscykelanalyser* (sid 57 – 59). Vi föreslår att kunskapsdimensionen lyfts i uppdraget/förslagsrapporten för en högre dignitet tidigare i rapporten. Behovet av praktiska, löpande kunskapsprocesser i koppling till önskat hållbarhetsarbete är omfattande. Hållbarhetsarbete inom planering, projektering och byggnation innebär i stort sett alltid omställningsprocesser i form av skapandet av nya tankemodeller, arbetssätt och målformuleringar, varför kunskapsprocesser som löper parallellt med arbetet är nödvändiga för att hållbarhet och miljömål ska ha en chans att uppfyllas. Vi menar att praktiska kunskapsarbete behöver särskilt fokus och särskilda strategier och att Boverket, vid formulering av förslag till strategi för miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö, har möjlighet att peka på dessa behov.
- Vi önskar att utredningen föreslår ett tillägg till skrivningen under preciseringen om *Kulturvärden i den byggda miljön* (sid 12) så att även *framtida* kulturvärden (idag ej byggda) tas med under rubriken. Vi menar att utveckling av befintligt kulturellt, historiskt och arkitektoniskt arv samt skapandet av framtida generationers kulturarv är två skilda saker. Båda behövs.
- Under rubriken *Identifierade målkonflikter* finns skäl att ta in frågan om kommunledningars vilja att i snabb takt profilera den egna kommunen genom

byggnation, kontra långsiktig hållbarhet. Hållbarhet i koppling till byggd miljö är ett mycket komplext område i behov av ständigt pågående kunskapsprocesser. Många gånger saknas erforderliga kunskapsunderlag för att uppnå hållbar planering och hållbart byggande. Marknadsföring och profilering kommer i värsta fall in som hot mot ett strategiskt, välgrundat och ”lugnt” hållbarhetsarbete.

- Vi rekommenderar att avsnittet *Identifierade målkonflikter* kompletteras med ett avsnitt om *identifierade synergier* mellan olika hållbarhetsområden. Som exempel kan nämnas ungdomsarbetsplatser och förvaltning/utveckling av exempelvis park/utomhusmiljöer som i Hovsjö, Södertälje. Vi erbjuder oss att återkomma till Boverket med fler exempel.

- I förslaget till etappmål för insatsområdet nybyggnad och befintlig bebyggelse – *Strategi för hållbara byggnader* (sid 43), samt i förslag till åtgärd (sid 44) vill vi föreslå följande utvidgning av skrivningar (tillägg är kursiverat):

”Boverket avser att utveckla och främja hållbarhetsaspekterna vid planering, projektering, byggande, drift och vid renovering av byggnadsbeståndet, vad gäller livsmiljön i och kring byggnaderna (hälsoaspekter respektive miljöpåverkan). I uppdrag bör också ingå att kartlägga hur byggnaderna påverkar miljön i stort vad gäller resursanvändning vid nybyggnad, förvaltning och rivning.”

- Det sista avsnittet i rapporten *Grön teknik, miljöinnovationer och livscykelanalyser* innehåller viktiga resonemang som skulle behöva lyftas och integreras i rapportens övriga delar. Listorna över funktionella och integrerande aspekter för städernas hållbarhet kan kompletteras med sociala aspekter, och bidra till en inledande ”basredovisning” över vilka olika delområden som hållbar utveckling för bebyggd miljö i konkret mening innebär.
- I övrigt vill vi peka på möjligheten att upprätta hållbarhetsprogram och att låta dessa fungera som brygga mellan planering, projektering, genomförande/byggnation och förvaltning. Även här erbjuder vi oss att återkomma till Boverket med förtydliganden kring programmen och vilken roll de kan spela för ett bärkraftigt hållbarhetsarbete.

Stockholm 150514

(Påskrivet pappersoriginal är inskickat till miljö- och energidepartementet)

I samråd med Stiftelsen Arkus styrelse,
Lisa Daram, Arkus kansli

Arkus är en stiftelse för forskning och utveckling inom arkitektur och samhällsbyggnad. Stiftelsen startade 1986, som ett praktisknära komplement till högskolan, av föregångarna till det som i dag är Sveriges Arkitekter och Svenska Teknik och Designföretagen. Sedan dess har ett hundratal titlar producerats. I dagsläget står 45 medlemsföretag för den huvudsakliga finansieringen. För mer information om Arkus se www.arkus.se.